

METSÄSTYSKoirapäivä: Järjestäjän Opas

**Kennelliiton
Nuoret**

METSÄSTYSKOIRAPÄIVÄ: JÄRJESTÄJÄN OPAS

Käsissäsi on Suomen Kennelliiton ja Suomen Metsästäjäliiton yhteistyössä kokoama opas Metsästyskoira-aiheisen päivän järjestämisestä esimerkiksi nuorten leirille. Päivän tavoitteena on tutustuttaa eri metsästyskoirarotuja nuorille ja kertoa koirien käyttötarkoituksista. Tähän oppaaseen on koottu ohjeet ja materiaalipaketti Metsästyskoirapäivän järjestäjälle. Materiaaleista löytyy perusasiat, jotka kerrotaan joka kerta ja perusasioiden lisäksi valinnaisia rasteja ja tehtäviä, jotka jokainen järjestäjä voi valikoida mielensä ja käytettävissä olevien resurssien mukaan.

#laumassa

SUOMEN KENNELLIITTO

Suomen Kennelliitto – Finska Kennelklubben ry on perustettu vuonna 1889 ja se on Pohjoismaiden vanhin valtakunnallinen koira-alan asiantuntijajärjestö sekä koirien omistajien, kasvattajien ja harrastajien edunvalvoja. Kennelliiton tarkoituksena on luoda hyvät edellytykset koirien hyvinvoinnille ja koiranpidolle suomalaisessa yhteiskunnassa niin, että koira on luonteva osa suomalaista elämänmuotoa. Laajan ja monipuolisen toimintakentän keskiössä ovat lähes 150 000 henkilöjäsentä sekä yli 2000 jäsenyhdistystä. Alueellisesti ja paikallisesti Kennelliittoa edustavat 19 kennelpiiriä. Kennelliitto edistää rekisteröityjen koirien vastuullista omistamista, kasvattamista ja käyttöä. Tavoitteena on terve, hyväluonteinen, käyttöominaisuuksiltaan ja rakenteeltaan sekä ulkomuodoltaan rodunomainen, hyvinvoiva koira. Kennelliitto vaalii suomalaisen koiranjalostuksen perinteitä erityisesti kotimaisten rotujen osalta. Kennelliitto on kansainvälisen koiratoiminnan vaikuttaja ja asiantuntija.

METSÄSTÄJÄLIITTO

SUOMEN METSÄSTÄJÄLIITTO

Suomen Metsästäjäliitto on metsästäjien etua ajava, vuonna 2021 100-vuotta täyttänyt kansalaisjärjestö. Suomen Metsästäjäliiton päätehtävä on edistää metsästystä. Suomalaisten metsästäjien liitto edesauttaa kestävästä metsästäystä ja metsästysseuratoimintaa sekä kouluttaa osaavia ja vastuullisia metsästäjiä. Yhdessä voimme säilyttää metsästysharrastuksen luontaisena osana yhteiskuntaa ja tukea metsästysseurojen toimintaedellytyksiä muuttuvassa maailmassa. Metsästäjäliitto nostaa esiin metsästyksen hyvinvointivaikutuksia ja metsästäjien arvokasta työtä suomalaisen luonnon monimuotoisuuden ylläpitämiseksi.

Metsästäjäliittoon kuuluu noin 2700 metsästysseuraa. Niiden kautta Metsästäjäliittoon kuuluu jäseninä 145 000 metsästäjää. Metsästäjäliiton jäseniä ovat sen 16 piiriä. Ne kattavat koko maan Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Piirit ovat Suomen Metsästäjäliiton toimintaperiaatteisiin sitoutuneita itsenäisiä organisaatioita. Piirien jäseniä ovat metsästysseurat, jotka ovat myös yleishyödyllisiä rekisteröityjä yhdistyksiä. Metsästäjäliiton jäsenyys perustuu metsästysseuran jäsenyyteen, mutta Metsästäjäliittoon voi liittyä myös henkilöjäsenenä.

Metsästäjäliitto on koti kaikille metsästäjille ja yksi tärkeimmistä toiminnoista on nuorisotyö. Nuorisotyön keskiössä ovat leirit ja kouluvierailut, joita piirien vapaaehtoiset tekevät ympäri vuoden. Leireillä ja vierailuilla opitaan metsästyksen tavoista ja historiasta, yhteiskunnallisesta merkityksestä sekä päästään aikuisten tukemana harjoittelemaan käytännön taitoja, joita metsästyksessä tarvitsee. Tapahtumissa on mukana usein myös metsästyskoiria, joihin voi tutustua ja kuulla miten koirat toimivat metsästäjän apuna.

ENNEN KOIRAPÄIVÄÄ:

- Ole yhteydessä leirijärjestäjään ja selvitä minkä ikäryhmän leiri on kyseessä ja milloin leiri on tarkoitus pitää.
- Sovi vierailun tarkka ajankohta ja kesto.
- Ole yhteydessä leirijärjestäjään ja kysy leiripaikasta: millaiset tilat ovat käytettävissä (sisätilat, ulkotilat), millainen ympäristö siellä on ja millaiset maastot leiripaikalta löytyy. Esimerkiksi onko noutajanäytökseen sopivaa maastoa, onko järveä ym. Kysy myös millaista teknistä laitteistoa on käytettävissä.
- Suunnittele päivän tarkempi ohjelma. Ota huomioon päivän kesto, nuorten ikäryhmä ja leiripaikka. Varaudu siihen, että sää voi olla millainen tahansa. Jos käytettävissä on sisätiloja ja sää on huono, voit suunnitella osan ohjelmasta pidettäväksi sisällä. Ohjeista osallistujat varautumaan sään mukaiseen varustukseen.
- Järjestä paikalle vierailevat koirakot/rastipisteiden vetäjät suunnitellun ohjelman mukaisesti. Pyri järjestämään eri rotujen edustajia paikalle. Koirarotujen työskentelyä voidaan esitellä työnäytöksen avulla (esim. nouto, verijälki yms.) rotuesittelyjen jälkeen. Huomioi mukaan tulevien koirien luonne, koirapäivässä halutaan mielellään silittää koira. Mikäli mukana on koira, jonka luonne ei välttämättä kestä vieraiden koskemista niin ohjeista heti aluksi tästä sekä leirin ohjaajia, että lapsia.

KOIRAPÄIVÄN JÄLKEEN:

- Kerää palaute nuorilta ja leirin järjestäjältä (ks. s. 28)

KOIRAPÄIVÄN RUNKO (Kesto n. 3–4 tuntia)

päivää voit pidentää järjestämällä metsästyskoiranäytöksen tai luennon.

1. TERVETULOA METSÄSTYSKOIRAPÄIVÄÄN (20–30min)

– tässä osiossa kerrotaan alkuesittelyjen lisäksi perustietoa metsästyskoirista.

2. RASTIPISTEET (1,5–2h)

– tästä osiosta löydät ohjeet käytännön rastipisteiden järjestämiseksi. Rastipisteet on jaettu koirattomiin ja koirallisiin rasteihin ja voit valita materiaaleista omaan käyttöösi sopivimmat.

3. METSÄSTYSKOIRANÄYTÖS (1h)

– tässä osiossa löydät vinkkejä metsästyskoiranäytöksen järjestämiseksi.

4. LOPUKSI (20–30min)

– viimeisessä osiossa vedetään yhteen päivän tapahtumat ja kerätään palaute osallistujilta.

1. TERVETULOA METSÄSTYSKOIRAPÄIVÄÄN (noin 30min)

- Esittele itsesi ja kerro päivän kulusta. Kerro omasta metsästyskoirastasi lyhyesti (jos esittelijällä mukana). Omakohtainen kokemustarina metsästämisestä koiran kanssa innostaa osallistujia aiheeseen.
- Nimikierros ja pyydä nuorta kertomaan, jos hänellä on kosketuspintaa metsästyskoiriin, esim. kotona tai lähipiirissä koiria.
- Kerro yleistietoa Kennelliitosta ja Metsästäjäliitosta sekä lyhyesti Riistakeskuksen rooli. Käy käpi **Perustietoa metsästyskoirista ja suomalaisista metsästyskoiraroduista**. Kerro lainsäädännöstä ja koiranomistajan vastuista ja velvollisuuksista.

YLEISTIETOA

Kennelliitosta:

Suomen Kennelliitto – Finska Kennelklubben ry on perustettu vuonna 1889 ja se on Pohjoismaiden vanhin valtakunnallinen koira-alan asiantuntijajärjestö sekä koirien omistajien, kasvattajien ja harrastajien edunvalvoja. Kennelliiton tarkoituksena on luoda hyvät edellytykset koirien hyvinvoinnille ja koiranpidolle suomalaisessa yhteiskunnassa niin, että koira on luonteva osa suomalaista elämänmuotoa. Laajan ja monipuolisen toimintakentän keskiössä ovat lähes 150 000 henkilöjäsentä sekä yli 2000 jäsenyhdistystä.

Metsästäjäliitosta:

Suomen Metsästäjäliitto on metsästäjien etua ajava, vuonna 2021 100-vuotta täyttänyt kansalaisjärjestö. Liittoon kuuluu noin 2700 metsästysseuraa. Niiden kautta Metsästäjäliittoon kuuluu jäsenenä 145 000 metsästäjää. Suomen Metsästäjäliiton päätehtävä on edistää metsästystä. Suomalaisten metsästäjien edunvalvojana se edesauttaa kestävästä metsästäystä ja metsästysseuratoimintaa sekä kouluttaa osaavia ja vastuullisia metsästäjiä.

Riistakeskuksen rooli:

Suomen Riistakeskus edistää kestävästä riistataloutta, tukee riistanhoitoyhdistysten toimintaa ja huolehtii riistapolitiikan toimeenpanosta sekä vastaa sille säädetyistä julkisista hallintotehtävistä. Kun haluaa aloittaa metsästysharrastuksen pitää suorittaa metsästäjäutkinto. Paikalliset riistanhoitoyhdistykset järjestävät metsästäjäutkintotilaisuudet sekä utkintoon valmistavat koulutukset. Tutkinnon hyväksytysti suorittanut voi lunastaa metsästyskortin maksamalla riistanhoitomaksun.

PERUSTIETOA METSÄSTYSKOIRISTA

Suomessa on käytetty koiraa apuna metsästyksessä jo vuosituhansien ajan.

Meillä Suomessa on erityinen koirametsästyskulttuuri, jonka vuoksi täällä käytetään metsästyksessä montaa eri koirarotua. Suomessa on yli sata metsästyskoirarotua. Kennelliiton arvio vuosittain metsästyksessä käytettävistä koirista on

80 000–120 000 koiraa.

Metsästyskoira valitaan sen mukaan, mitä sen kanssa halutaan metsästä. Koirarotuja riittää moneen eri tarpeeseen ja ne on jaettu ryhmiin käyttötarkoituksensa mukaisesti.

- **Ajokoirat** jäljittävät riistaa pitkiäkin matkoja ja ajavat sitä haukkuen.
- **Mäyräkoirilla** luolametsästetään ja niillä saa ajattaa jäniksiä, kettuja, peuroja, metsäkauriita sekä hirviä.
- **Pystykorvat** pysäyttävät suurriistan haukkuen tai kiinnittävät linnun huomion itseensä haukkumalla.
- **Seisojat** ilmoittavat seisonnallaan riistan sijainnin ja nostavat linnun tai pienriistan liikkeelle. Noutavat pudotetun riistan maalta ja vedestä.
- **Ylösajava koira** etsii ja karkottaa riistan haulikon kantaman sisäpuolelta. Noutavat pudotetun riistan maalta ja vedestä.
- **Karkottava koira** karkottaa riistan ja se saa seurata sitä kuuluvalla ja runsaalla haukulla.
- **Noutajat** noutavat pudotetun riistan maalta ja vedestä.
- **Pienet terrierit** yleisimmin työskentelevät pienpedoilla luolastoissa.

KOIRAN KÄYTTÖ METSÄSTYKSESSÄ: KOKEET JA KILPAILUT

Useat koirarodut ovat alkuperäiseltä käyttötarkoitukseltaan metsästyskoiria, ja metsästäminen on niille mielekästä ja luontaista toimintaa. Monia lajeja pystyy harrastamaan myös ilman käytännön metsästystä.

Metsästyskoirarotu kehittyi, kun riistaverisiä yksilöitä käytetään jalostukseen. Koetoiminta on ensisijaisesti työkalu juuri koiranjalostukseen. Kokeet itsessään eivät tee koirasta parempaa tai huonompaa, mutta niissä annetuilla näytöillä pystytään arvioimaan koiran jalostusarvo. Koesuoritus arvioidaan ja koira saa laatuarvostelun mukaisen palkinnon arvion perusteella. Käyttövalion arvo osoittaa, että kyseessä on poikkeuksellisen hyvä metsästyskoira.

Metsästyskoirille järjestetään eri koemuodoissa arvokilpailuita.

UUODEN 2021 Suosituimmat koemuodot:

Hirvenhaukkukokeet	7 488
Noutajien ja spanielien kokeet	4260
Ajavien koirien kokeet	3692
Kanakoerien kokeet	3638
Metsästyskoirien jäljestämiskokeet	3139
Luolakoira-kokeet	960

KOTIMAISET RODUT

Kotimaiset metsästyskoirarotumme alkoivat muotoutua, kun monenkirjavista maatiaiskoirista alettiin järjestelmällisesti valita halutulla ulkoasulla ja parhailta käyttöominaisuuksilla varustettuja yksilöitä jalostukseen.

Kotimaisia metsästyskoirarotuja ovat **suomenpystykorva**, **karjalankarhukoira** ja **suomenajokoira**. Muita **suomalaisia rotuja** ovat poroa paimentavasta koirasta polveutuvat **lapinporokoira** ja **suomenlapinkoira**, josta on säilytetty erillinen paimensukuisen lapinkoiran kanta. Rodut ovat tärkeä osa suomalaista kulttuuriperintöä.

Suomenpystykorva

Suomenpystykorva on monipuolinen metsästyskoira, joka ilmaisee haukullaan riistan sijainnin. Suomenpystykorvaa käytetään eniten metsäkanalintujen metsästyksessä mutta myös pienpetojen, hirven ja jopa karhun metsästyksessä sekä veteen ammutun riistan noutajana.

Riistaa hakiessaan suomenpystykorva liikkuu 100–500 metrin etäisyydellä ja usein kauempanakin metsästäjästä. Yhteys metsästäjään säilyy kuitenkin etäisyydestä huolimatta. Se löytää linnut maasta tai puusta erittäin tarkan vainunsa avulla ja pystyy seuraamaan karkottuvaa lintua useita satoja metrejä vaikeassakin maastossa. Haukunnallaan ja käytöksellään koira osoittaa linnun paikan ja pyrkii haukullaan pitämään linnun puussa, kunnes metsästäjä ehtii paikalle.

Karjalankarhukoira

Karjalankarhukoira on keskikokoinen, vankkarakenteinen mutta ei raskas, voimakas, korkeuttaan vain hieman pitempi, tuuheaturkkinen koira. Väriltään se on musta valkoisin jyrkkärajaisin merkein.

Karjalankarhukoira viihtyy omissa oloissaan ja saattaa olla hieman juro. Se on valpasluotoinen, peräänantamaton, rohkea ja sisukas. Jotkut yksilöt ovat puolustushaluisia ja vahvasti itsetuntoisia. Karjalankarhukoira vahtii mielellään ja sillä on erittäin voimakas metsästysvietti.

Karjalankarhukoira on pääasiassa hirven ja karhun metsästyksen käytettävä pysäyttävä koira. Metsästysintoinen, varsin itsenäisesti, mutta kuitenkin yhteistyöhaluisesti riistalla työskentelevä koira, joka ilmaisee riistan haukkumalla. Aistit, erityisesti hajuaisti, ovat tarkat, joten rotu soveltuu suurriistan metsästyksen. Erittäin hyvä suuntavaisto.

Suomenajokoira

Suomenajokoira on yksi Suomen suosituimmista koiraroduista, jota enimmäkseen käytetään metsästyskoirana. Se on suomalaisen koiranjalostuksen tuote, jota moni sanoo maailman parhaaksi ajokoiraksi, vaikka väitettä ei olekaan tieteellisesti tutkittu. Suomenajokoira on voittanut monet kansainväliset ajokoekilpailut, joten voitot antanevat pohjaa väitteelle.

Suomenajokoiraa käytetään lähes pelkästään jäniksen tai ketun ajometsästyksen. Se on itsenäisesti joko maa- tai ilmapainulla työskentelevä koira, joka ajaa riistaa haukkuen kuuluvasti.

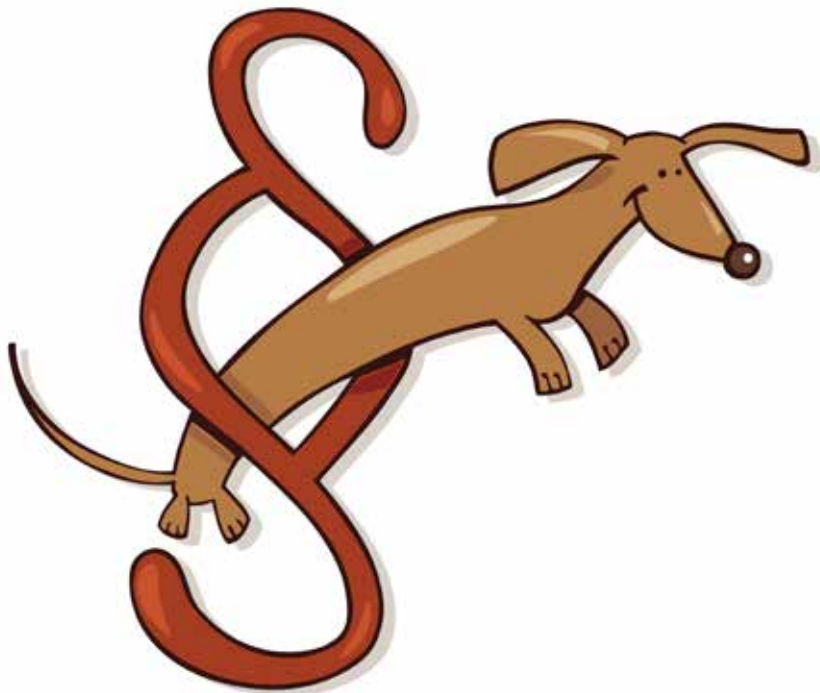

TÄRKEIMMÄT METSÄSTYSKOIRIA KOSKEVAT LAIT JA MÄÄRÄYKSET

Koiranomistajilla on monesti se harhaluulo, että metsässä ja maaseudulla koiria voi pitää jokamiehenoikeuden nojalla kytkemättöminä ilman valvontaa. Metsästyslain mukaan koiraa ei kuitenkaan saa pitää irti toisen alueella ilman maanomistajan tai metsästysoikeuden haltijan lupaa. Ympäri vuoden koiraa ei voi ulkoiluttaa vapaana edes maanomistajan luvalla vaan kiinnipitoa säätelee Metsästyslaki, joka koskee kaikkia koiria rodusta riippumatta.

”Maaliskuun 1. päivästä elokuun 19. päivään ulkona oleva koira on pidettävä kytkettynä tai siten, että se on välittömästi kytkettävissä.” (Metsästyslaki 51 §)
Metsästyslain 51 § ei koske alle viiden kuukauden ikäistä pentua tai palvelutehtävässä olevaa koiraa. Myös rauhoittamattoman riistaeläimen metsästys on sallittua muulla kuin ajavalla koiralla edellyttäen, ettei koira häiritse rauhoitettuja luonnoneläimiä.

Eri riistalajeilla on eri metsästysajat. Osalla riistalajeista nämä ajat voivat vaihdella vuosittain riistakannasta riippuen. Eri riistalajien voimassa olevat metsästysajat löytyvät riistakeskuksen verkkosivuilta.

MITÄ TULEE HUOMIOIDA ROTUA VALITTAESSA JA KOIRAA HANKITTAESSA

- Millainen on oma elämäntilanteeni?
- Onko minulla aikaa koiralle?
- Mitä haluan tehdä koirani kanssa useilla roduilla voi harrastaa monipuolista metsästystä, mutta osa on tarkoitettu vain tietynlaiseen metsästykseseen.
- Tutustu eri koirilla tapahtuviin metsästysmuotoihin ja eri rotuihin.
- Missä minä asun? Voinko järjestää pennulle turvallisen yksinolon?
- Onko käytössä maastot, joissa voin koiralla harrastaa?
- Mitä voin tarjota koiralle, huomioitavaa on myös, että osa metsästyskoirista toimii tehtävässään hyvin pitkälti luontaisten viettiensä pohjalta, kun taas osa vaatii perusteellisen koulutuksen toimiakseen työtehtävässään.
- Hankinta hinta on vain murto-osa koiran kustannuksista: ruoka, mahdolliset lääkärikäynnit, trimmaus, koiran tarvikkeet
- Muista, olet hankkimassa elävää olentoa et esinettä. Koira elää kanssasi 10–15 vuotta ja metsästykseseen jalostetulle rodulle tulisi pystyä tarjoamaan rodunomaista tekemistä.
- Tutustu ja etsi lisätieto: **www.hankikoira.fi**
- Kun itselle sopiva rotu on löytynyt, etsi rotujärjestön/rotuyhdistyksen nettisivut, kasvattajalista ja pentulista
- Suomen Kennelliiton Jalostustietojärjestelmästä voi myös tutustua kasvattajan toimintaan: terveystiedot, näyttely-/koetulokset vanhemmista
- Ulkomailta hankittaessa pitäisi tuntea kasvattaja hyvin, jotta voi luottaa saavansa sellaisen pennun, kun on hankkimassa
  - Jos ei itsellä ole kontakteja, kannattaa ensin hankkia kotimaasta

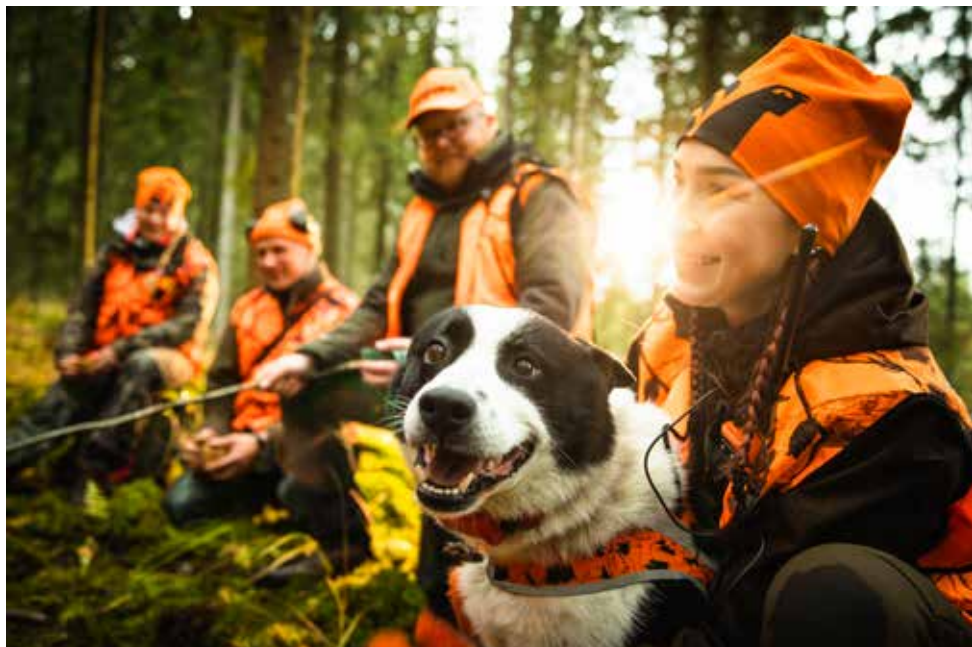

KOIRANOMISTAJAN ETIKETTI ULKOILUUN:

- Ulkoiluta koiraasi useita kertoja päivässä
- Tarjoa koirallesi päivittäistä liikuntaa sen liikuntatarpeen mukaan
- Hanki koirallesi ulkoilutukseen tarvittavat, asianmukaiset varusteet
- Varmista, että varusteet ovat oikeankokoiset ja tarpeeksi kestävä, ettei koirasi pääse karkaamaan
- Pidä kakkapusseja aina mukana
- Pidä huoli siitä, että koirankakkaa ei jää ympäristöön hoidetulla alueella taajamassa, näin määrää järjestyslaki
- Pidä koirasi aina kytkettynä taajamassa ja muualla vapaana vain maanomistajan tai metsästysoikeuden haltijan luvalla
- Älä anna koirasi merkitä autonrenkaita, talojen seinustoja, patsaita, portinpieliä tai koristekasveja omaksi reviirikseen
- Älä ulkoiluta koiraasi lasten leikkipaikoilla, uimarannoilla ja torialueilla
- Käy koirapuistoissa ainoastaan terveen, rokotetun, madotetun ja hyvin käyttäytyvän koiran kanssa

2. RASTIPISTEET (1,5–2h)

Ennen rasteille jalkautumista jaa osallistujat niin moneen ryhmään kuin toteutettavia rasteja on. Osallistujat kiertävät ryhmissä vuorollaan jokaisen rastin.

KOIRALLISET RASTIT (jokainen mukana oleva koira sijoittuu omistajineen omaan rastipisteeseen):

Lähtökohtaisesti suosittelemme järjestämään paikanpäälle useampi eri tavalla metsästyskäytössä käytettävä koira. Huomioi vierailevia koiria kutsuttaessa, että koirien pitää olla hyvä luonteisia ja sopivia vierailutilanteissa käytettäväksi. Vierailevan koiran tulee sietää muita koiria lähellään ja osallistujien kosketusta/rapsutuksia. Lapset yleensä tahtovat mielellään tutustua koiriin koskemalla ja on merkittävä turvallisuusnäkökulma, että mallikoiriksi kannattaa valita luonteen ja käyttäytymisen puolesta tehtävään soveltuvat yksilöt.

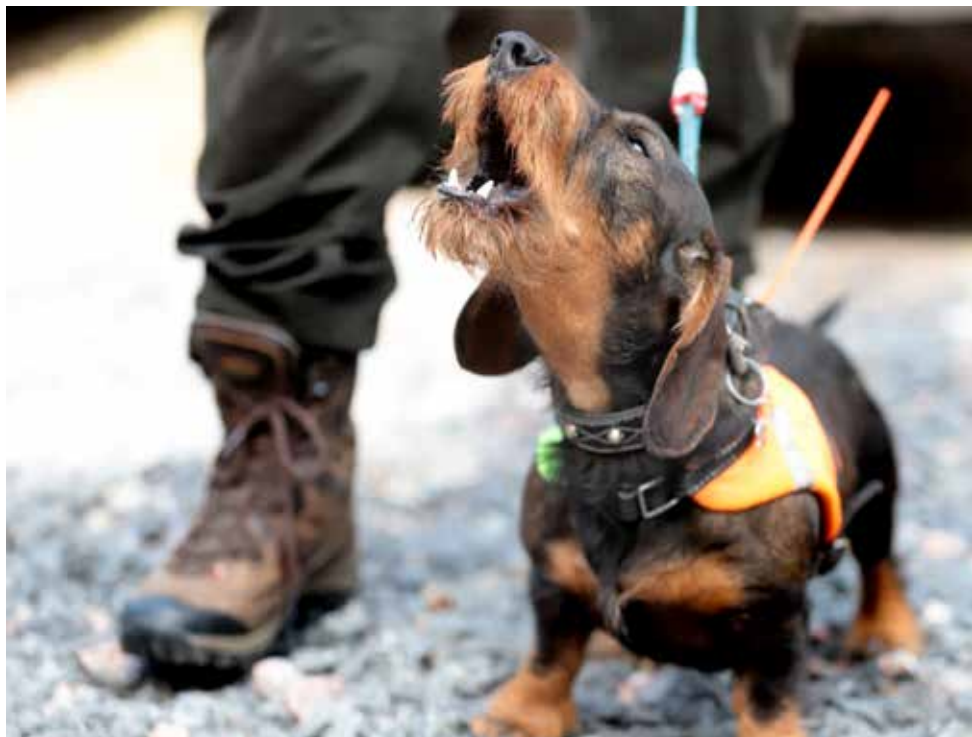
Rastilla esittelijä tai koiranomistaja kertoo rodun metsästyskäytöstä erikseen jokaiselle ryhmälle:

Apukysymyksiä:

- Mitä eläimiä koiralla metsästetään?
- Millä tavalla koira toimii metsästystilanteessa: haukkuva, pysäyttävä tms.?
- Millaisia kaikkia käyttötarkoituksia kyseisellä rodulla on?
- Millaisia kyseisen rodun koirat ovat kotioloissa ja millaiset olosuhteet niillä tulisi olla (ulkotarha, liikunnan määrä, turkinhoito)
- Vaatiko rotu koulutusta vai perustuuko rodun metsästyskäyttö luontaisiin metsästysominaisuuksiin?
- Onko esittelyssä oleva koira osallistunut kokeisiin tai koiranäyttelyihin ja miten on mennyt?
- Mikä on parasta esittelyssä olevassa koirassa?
- Miten usein esittelyssä olevan koiran kanssa metsästetään?
- Miten koiran kanssa treenataan tai harjoitellaan varsinaisen metsästystilanteen lisäksi ja metsästysaikojen ulkopuolella?

VOIT MYÖS ESITELLÄ MALLIKOIRAN AVULLA SÄÄNNÖLLISIÄ HOITOTOIMENPITEITÄ kuten turkinhoitoa, kynsien leikkausta jne. TAI TEMPPUJA JOITA KOIRA OSAA

KOIRATTOMAT RASTIT:

Metsästyskoirapäivän ohjelmassa voi olla myös koirattomia rasteja. Tähän on koottu erilaisia valmiita rastivaihtoehtoja. Voit valita näistä materiaaleista omaan tapahtumaasi sopivat rastit tai keksiä omia.

TUTKAPANTAAN TUTUSTUMINEN

- Tämän näköinen on tutkapanta...
- Tutka pantaa käytetään...
- Näin se toimii...

KOIRAVISA

Vaikeustaso 1:

1. Koirien korvat voivat olla erilaiset eri roduilla. Osaatko sanoa kaksi erilaista korvamallia millaisia korvia koirilla voi olla?
2. Millaisia erilaisia häntiä koirilla voi olla?
3. Osaatko nimetä jonkun suomalaisen koirarodun?
4. Mitä eläintä voi metsästää suomenajokoiralla?
5. Minkä värinen on karjalankarhukoira?
6. Miten koira yleensä auttaa metsästäjää joka haluaa metsästää sorsia?
7. Osaatko nimetä jonkun ison eläimen, jota Suomessa metsästetään koiran avulla?
8. Mitä hirvikoira tekee, että se saa hirven pysäytettyä?
9. Mistä tietää, että koiraa palelee?
10. Mitä meille kaikille tärkeää ainetta koiralla pitää olla aina kupissa saatavissa?

Vastaukset:

1. Pystykorvat, luppakorvat, ruusukorvat
2. Kippurahäntä, töpöhäntä, lyhyt häntä, pitkä häntä
3. Suomenajokoira, suomenpystykorva, karjalankarhukoira, suomenlapinkoira, lapinporokoira
4. Jänistä, kettua
5. Mustavalkoinen
6. Etsiä ja noutaa linnut metsästäjälle
7. Hirvi, karhu, peura, villisika
8. Haukkuu
9. Se tärisee ja nostelee tassujaan
10. Puhdasta vettä

Vaikeustaso 2: (jokaisessa kysymyksessä on yksi oikea vastausvaihtoehto)

1. Keneltä pitää kysyä lupa jos haluaa juoksuttaa koiraansa vapaana metsässä?
A) maan-/metsänomistajalta
B) presidentiltä
C) pormestarilta
2. Mikä seuraavista koiraroduista auttaa mielellään metsästäjää ajamalla jänistä?
A) harmaa norjanhervikoira
B) beagle
C) perhoskoira
3. Minkävärinen voi suomenajokoira olla?
A) musta
B) kolmivärinen, jossa on valkoista-ruskeaa-mustaa
C) valkoinen, jossa on mustia pilkkuja
4. Saako jokainen koiranomistaja pitää koiraansa vapaana aina kun haluaa?
A) saa jos ei kerro kenellekään
B) ei, eläinten pesimisaikana keväällä ja kesällä on koirien kiinnipitopakko
C) saa, jos koira on pieni
5. Minkälaisia koiria käytetään luolametsästyksessä?
A) mahdollisimman isoja
B) pitkäkarvaisia
C) mäyräkoiria ja terriereitä
6. Koira voidaan käyttää apuna kun halutaan etsiä eläinten jälkiä, millä aistilla koira etsii jälkiä?
A) näköaistilla
B) hajuaistilla
C) arvaamalla
7. Millä perusteella metsästyskoirarotu kannattaa valita?
A) sen mukaan millaiseen metsästykseseen aikoo koira käyttää
B) hinnan perusteella
C) ulkonäön perusteella
8. Mikä keino toimii yleensä parhaiten koiran koulutuksessa?
A) palkitseminen kun koira tekee oikein
B) erilaisten oppaiden lukeminen koiralle
C) opetusvideoiden katselu yhdessä koiran kanssa

9. Miten koirasta voi tulla käyttövalio?
- A) kun se oppii käyttäytymään hyvin kaikissa tilanteissa
  - B) kun se osallistuu kokeisiin ja menestyy niissä hyvin
  - C) kun sitä on käytetty tarpeeksi kauan metsästyksessä
10. Mitä hyötyä on omistajalle siitä, että koira on rekisteröity?
- A) rekisteröity koira saa asua kaupungissa
  - B) rekisteröity koira saa osallistua kokeisiin ja koiranäyttelyihin
  - C) rekisteröity koira voi matkustaa ulkomaille

Oikeat vastaukset: A, B, B, B, C, B, A, A, B, B

VAIKEA:

1. Mitkä ovat linnunhaukkukokeessa (LINT) hyväksytyt riistalintuja?
2. Kuinka monta koesuoritusta vuodessa keskimäärin hirvenhaukkukokeissa (HIRV) tehdään?
3. Mikä on yleisimmin käytetty ajava koira Suomessa?
4. Mitä tarkoittaa lyhenne DRAJ?
5. MEJÄ on lyhenne metsästyskoirien jäljestämiskokeesta. Kokeen tarkoituksena on selvittää koiran kyky seurata haavoittuneen riistaeläimen verijälkeä. Mihin tilanteisiin tätä kykyä voidaan tarvita?
6. Mitä riistaa yleisesti metsästetään noutajilla, seisojilla ja spanieleilla?
7. Mihin kaikkiin metsästysmuotoihin mäyräkoiraa voidaan käyttää?

Vastaukset:

1. Metso, Teeri ja Pyy
2. 7000-8000 suoristusta
3. Suomenajokoira
4. Dreevereiden ajokoe
5. Kolari- ja haavakkoeläimet
6. Sorsa- kana- ja kyyhkylintuja
7. Ajavana-, jäljestävänä- ja luolakoirana sekä vesilintujen metsästyksessä (haku ja nouto)

METSÄN ELÄIMIÄ PELI

- Jaetaan lapset pienryhmiin. Jokainen ryhmä saa kuvakortin, jossa on tuttu eläin, esim. jänis, orava, talitintti...
- Ryhmät tutkivat hetken ympäristöä ja miettivät löytyykö jotain, mitä kyseinen eläin voisi syödä, tai mitä se voisi käyttää pesän rakentamiseen.
- Esitellään oma eläin muille kertoen, äännellen, liikkuen.
- Muut yrittävät arvata mikä eläin on kysessä.

KAUSTISEN LAULAVA LINTUKOIRA LEIKKI (5v->)

- Leikkijöistä valitaan yksi lintukoira, joka menee piirin keskelle "nukkumaan".
- Tiiviissä piirissä olevat pitävät käsiään selän takana. Lintukoiran edessä on kello, jonka joku leikkijöistä piilottaa piirissä olevien käsiin.
- Leikkijät sanovat koiralle "Herää, herää lintukoira, kellosi on kadonnut". Koira herää ja kysyy joltakin piiriläiseltä: "Onko kello sinulla?"
- Tämä vastaa: "Ei ole kello minulla." Koira kysyy niin kauan, kunnes kello löytyy. Kädet on aina näytettävä, kun kelloa kysytään. Se, jolta kello löytyy, joutuu lintukoira.

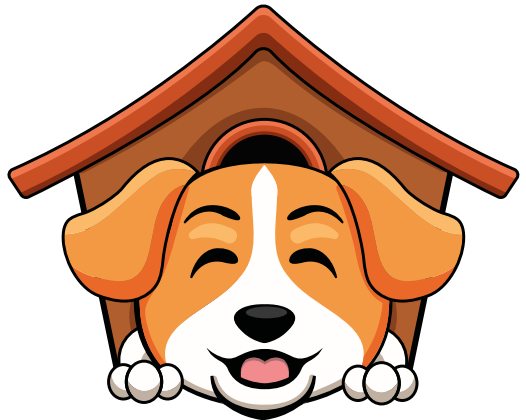

VAINUKOIRA (6v->)

- Yksi leikkijöistä on vainukoira. Hän on silmät kiinni polvillaan tai kyykyssä piirin keskellä.
- Koira saa ensin haistaa jotain selvästi tuoksuva. Sen jälkeen tuoksuva esine piilotetaan jonkun piirissä olevan leikkijän käsiin.
- Kaikki piirissä olevat pitävät käsiään edessä nyrkissä. Vainukoira käy haistelemassa ja yrittää arvata, kenellä esine on.
- Koira haukahtaa sen leikkijän kohdalla, jolla luulee esineen olevan. Hänen leikkijän pitää avata kädet ja näyttää.
- Jos arvaus on oikein, piilottajasta tulee uusi koira. Koira saa arvata niin kauan, kunnes löytää tuoksun lähteen.

ONKO KOIRA KOTONA –LEIKKI

- Kaksi leikkijää laittaa kätensä vastakkain, sormenpäät yhdessä, sormet harallaan, jolloin muodostuu neljä koloa. Toinen työntää yhden sormensa ensin pikkurillin ja nimettömän väliseen rakoön ja kysyy ”Onko koira kotona?”
- Toinen vastaa ”Miesten kanssa mettällä.”
- Seuraavasta kolosta kysytään ”Onko koira kotona?”
- Toinen vastaa ”Naisten kanssa navetass.”
- Seuraavasta kolosta kysytään ”Onko koira kotona?”
- Toinen vastaa ”Pöydän alla luita kalvamass”.
- Peukalon ja etusormen välistä kysytään ”Saaks tästä kaivost hevoist juottaa?”
- Toinen vastaa ”Saa, jos ei koira pure”.
- Kysyjän on reagoitava nopeasti vetämällä sormensa pois ennen kuin ”koira puree” eli toisen leikkijän peukalot ja etusormet tarttuvat hänen sormeensa.

JOUKKUEKILPAILU: HAKUKOIRA (yläkouluikäisille)

1. Jaetaan osallistujat kahteen joukkueeseen.
2. Merkitään maahan tai maastoon kaksi aluetta, mielellään vierekkäin tai näköetäisyydelle toisistaan. Jos kahta aluetta ei ole mahdollista rajata niin voidaan kisata vuorotellen samalla alueella ja silloin otetaan aikaa molempien joukkueiden suorituksesta ja nopeampi aika voittoa.
3. Joukkue valitsee keskuudestaan yhden ”koiran”, jonka silmät sidotaan.
4. Joukkue sopii ”koiransa” kanssa neljä käskysanaa, jotka tarkoittavat ETEEN, TAAKSE, OIKEALLE, VASEMMALLE, mutta niille jokaiselle on keksittävä eri sana eli suuntaa ei saa sanoa käyttämällä sen oikeaa nimeä.
5. Alueelle laitetaan yksi (riittävän iso) esine, jonka sijoittelua ”koiraksi” valittu ei saa nähdä.
6. Joukkueet aloittavat yhtä aikaa ”koiransa” ohjaamisen kohti esinettä käyttäen sopimiaan käskysanoja.
7. Voittajajoukkue on se, jonka ”koira” saa nopeimmin tuotua esineen joukkueelleen, joka seisoo koko ajan ohjaamassa koiraansa lähtöviivan takana.
8. Halutessaan jokainen joukkueen jäsen voi vuorollaan olla ”koira”. Joukkueiden järjestys voidaan päättää joko nopeimman ajan tai aikojen keski-arvon perusteella (sopikaa tältä osin säännöt ennen pelin aloittamista).

#laumassa

3. METSÄSTYSKOIRA NÄYTÖS (kesto noin 1h)

Mikäli paikalla on koiria, joiden työskentelyä voidaan esittää helpolla leiriläisille, niin voitte järjestää koiranäytöksen, joka esittelee metsästyskoiran käyttöä.

Hyvät näytöslajit ovat esimerkiksi:

Noutajanäytös: Tottelevaisuus, hakuruutu, vesi markkeeraus/maa markkeeraus sekä ohjatut noudot ovat hyviä näytöksen toimintoja.

MEJÄ näytös: Maastoon tehdään jälki helposti seurattavaan maastonkohtaan. Jälki voidaan tehdä etukäteen aikuisten toimesta tai vastaavasti jos aikaa on niin lasten kanssa koiravierailua edeltävänä päivänä. Sopivan jäljen pituus on 100-300 metriä. Jotta koiran työskentelyä (reittiä) voidaan seurata, merkitään reitti näkyvästi nauhoin. Ryhmä voi kulkea koirakon takana.

Seisojakoiranäytös: Seisojien kanssa metsästämisessä tottelevaisuus on tärkeässä roolissa. Käyttämällä kylmää riistaa voidaan esitellä seisojan työskentelytapaa noutamisessa.

VINKKI!

Jos sinulla on käytettävissä tekniikkaa niin voit myös näyttää videolta, miten eri rotuiset koirat toimivat.

Verkkosivultamme kennelliitto.fi/nuorisotoiminta/metsastyskoirapaiva löydät linkkejä Youtubesta löytyviin videoihin:

- Pystykorvat metsästyskoirana
- Suomenpystykorva metsästyskoirana
- Pystykorvat metsästyksessä – pohjanpystykorva
- Noutajien metsästyskoe
- Karjalankarhukoira metsästyskoirana
- Metsästys ennen ja nyt: hirvenhaukkukoe
- Saksanseisojan kanssa jahdissa

4. LOPUKSI

Kerää porukka kasaan ja kysy kaikilta fiilikset/kerää palaute, kiitä päivästä ja kerro mistä nuoret voivat hakea lisätietoa kiinnostuessaan toiminnasta. Voit kerätä palautteen etukäteen tekemälläsi palautekaavakkeella tai pyytää osallistujia kertomaan tuntemuksiaan tai voit sopia leirin järjestäjien kanssa palautteen keräämisestä ja toimittamisesta metsästyskoirapäivään liittyen jälkikäteen. Kannattaa esittää selkeitä konkreettisia kysymyksiä, joihin on helppo vastata:

- Kiinnostavatko metsästyskoirat
- Oliko metsästyskoira päivä mielestäsi kiva ohjelma
- Mitä pidit koiravieraista
- Mikä oli parasta metsästyskoirapäivässä
- Mitä jäit kaipaamaan enemmän metsästyskoirapäivään
- Alkoiko joku metsästyskoirarotu tai metsästyslaji kiinnostamaan esittelyn jälkeen

LISÄTIETOA:

hankikoira.fi

kennelliitto.fi/yhteystiedot/rotujarjestot-ja-yhdistykset

kennelliitto.fi/yhteystiedot/kennelpiirit

metsastajaliitto.fi

riista.fi

Kennelliiton
Nuoret